

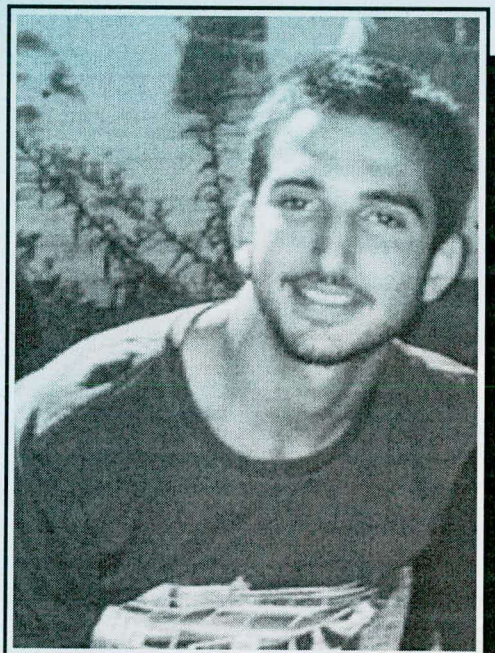

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

סמ"ר כהן מתן ניסים ז"ל

סמ"ר כהן מתן ניסים ז"ל
בן 21 בנפלו

בן שושנה ומשה

נולד בבית אל

ב-כ"ח באייר תשנ"ג, 19/5/1993

התגייס ב-23/7/2012

נפל בעת שירותו

ב-ג' בתשרי תשע"ה, 27/9/2014

שרת בחטיבת גבעתי

נקבר בירושלים - הר הרצל

הותיר הורים, חמש אחיות - הודיה,
רינת, ליאורה, אביה ואיילת ואח -
יובל

קורות חיים

בנם של שושנה ומשה. נולד ביום כ"ח באייר תשנ"ג (19.5.1993) ביישוב בית אל. ילד חמישי מבין שבעה, אח של הודיה, רינת, ליאורה, אביה, איילת ויובל. מתן נולד ביום שחרור ירושלים וטקס ברית המילה התקיים בעיצומו של חג השבועות, ובמעמד מרגש זה נקרא שמו מתן, לציון חג מתן תורה.

בבית היה בן טיפוחיהם של אחיו הגדולים, וכבר בילדותו המוקדמת בלט בשקט שאפיין אותו, ברגישותו המיוחדת וביכולתו להתבונן באחרים ולהפנים. הוא נהג לשחק לבד במשך שעות ופיתח לו עולם של דמיון. מתן התגלה גם כילד עקשן ודבק במטרה, וכאשר למד בבית הספר היסודי שביישוב היה מתעורר מוקדם בבוקר ויוצא למגרש לפני תחילת יום לימודים כדי לשחק כדורגל. כדורגל היה התחביב העיקרי של מתן לאורך כל שנותיו. הוא היה שחקן מעולה ומתמיד, שבטח ביכולותיו והעז לשחק גם עם ילדים בוגרים ממנו. באופיו היה נחוש להצליח, לנצח. הוא שנא להפסיד במשחק.

בחטיבת הביניים למד בישיבת "בני בנימין" בבית אל, ולאחר מכן עבר ללמוד בישיבה התיכונית "נתיבות חיים" בפסגת זאב בירושלים. בכיתה י"א, עבר לתיכון הפתוח "צור ישראל" שביישוב פסגות הסמוך לבית אל, שילב עבודה בשעות הבוקר ולימודים למבחני הבגרות בשעות הערב. בתיכון זה מתן יצר קשר משמעותי עם צוות המורים, שמעבר לתכנים וההכנות למבחני הבגרות הרעיפו חום, אמון, ערכים וכישורי חיים ובהשפעת מנהל התיכון, בועז קשי, שהיה בשבילו דוגמה לחיים משמעותיים, החליט מתן להתגייס ליחידה קרבית. מרגע ההחלטה, כמו בכל דבר, הסתער על המטרה במלוא הכוח.

ב-23 ביולי 2012 התגייס מתן לחטיבת "גבעתי", יצא לגיבוש, עבר את כל המשימות, אך לא

סמ"ר כהן מתן ניסים ז"ל

התקבל לסיירת כפי שקיווה. הוא שובץ בגדוד "שקד". בימים הראשונים חש אכזבה, אך משהבין שיש לו מה לתרום בשירות משמעותי בגדוד, עשה ככל יכולתו והצטיין בכל שלב. סמל אור טוויג, המ"כ (מפקד הכיתה) שלו בטירונות, העיד עליו שלא ויתר לעצמו אם ביצע משימה שלא בשלמות מבחינתו, וגם אם קיבל ציון גבוה, חזר לבצע שוב את המשימה כדי לקבל את הציון המרבי. סגן שלומי מארק, המ"מ (מפקד המחלקה) בטירונות, סיפר על מתן שהיה ראשון בכל משימה ולא נרתע משום קושי פיזי. הוא אהב את השירות ולא התלונן על עייפות, רעב, קור, חוסר שינה או התפלשות בשטח. המ"פ (מפקד הפלוגה) סרן אליחי רוזן בחר בו לתפקיד הנחשק – הקשר שלו.

מתן בנה את עצמו והתבגר לתוך עולם הצבא – עולם שלא שיתף בו את בני משפחתו. כשחזר לחופשות בבית המשיך להיות מתן הקטן, המופנם, שחיכה שיסדרו בשבילו ויגישו לו. בצבא, לעומת זאת, תפקד בכל מצב ונשא באחריות רבה. הוא גם היה הראשון לחזור לבסיס מחופשות.

לאחר חצי שנה של הכשרה יצא מתן לקורס מ"כים ב"מסלול כוכבים". הוא התלבט רבות לפני שיצא, משום שרצה להמשיך לשרת בגדוד לצד המ"פ הנערץ. אבל המפקד בעצמו המליץ לו שייצא, ומתן רצה להוכיח את יכולותיו גם בפיקוד. בסיום הקורס אמנם התאכזב מהתפקיד ששובץ אליו, אך ביצע את שהוטל עליו במסירות ובנחישות. בעקשנות האופיינית לו חזר לגדוד "שקד" ופיקד על טירונים באימון מתקדם במשך שלושה חודשים. בתפקיד מ"כ באו לידי ביטוי יכולות רבות של מתן. הוא השקיע רבות בחייליו שהיו חשובים לו מאוד. לאחר שסיים את תפקידו כמפקד כיתה ונפרד מהחיילים, נבחר מתן – שהיה ידוע בריצתו המהירה – להשתתף באליפות החטיבה כחבר בנבחרת הגדודית. ואכן, גדוד "שקד" זכה במרוץ.

בראש חודש תמוז תשע"ד, 29 ביוני 2014, ישראל נדרכה בציפייה לתוצאות החיפושים אחר שלושת הנערים החטופים מגוש עציון. מתן השתתף באותו זמן בטקס סיום המסלול של חניכיו והכין עצמו לתפקיד חדש: סמל מחלקה של פלח"ד (פלוגת חוד) גבעתי. למחרת יצא מתן, חדור מוטיבציה ונרגש לקראת המשימה הבאה בכיסופים שבעוטף עזה, שם חטיבת "גבעתי" תפסה קו.

המ"פ סרן שמעון נתנאל סיפר: "זכיתי להכיר אותך בתפקידי כמפקד פלוגת החוד של גדוד 'שקד'. חיפשתי סמל למחלקת החוד שמובילה את הגדוד בלחימה. שמעתי על מ"כ טוב מפלוגת המסלול שזה עתה סיימה את מסלול ההכשרה וקבענו להיפגש. יצא שפגישת ההיכרות שלנו הייתה באימון ריצת אלונקות של הנבחרת הגדודית לקראת אליפות החטיבה (שבה בסופו של דבר, והרבה בזכותך, זכינו במקום הראשון). אחרי האימון נפגשנו לריאיון היכרות במשרד. סיפרתי לך על התפקיד ... אמרתי לך בין היתר שמדובר במחלקה לא קלה שמאתגרת מאוד את המפקדים, ויש בה כמה חיילים לא פשוטים. עצרת אותי ואמרתי לי משפט שנחקק אצלי: "אין חייל לא טוב, יש חייל שלא טוב לו", הסברתי לי את האני מאמין שלך, שלפיו כשדואגים לחייל אז כל הבעיות נפתרות... כך בפשטות אמרת והאמנת. הזיכרון הזה מאיר אפוא את יחסי האנוש הטובים שלך ואת הדאגה המיוחדת לכל פרט. זיכרון שני מאיר את הכנות, היושר והאחריות שבלטו אצלך. כסמל מחלקה היית מפקד סיור בקו כיסופים בתקופה שהתאפיינה בעומס מבצעי רב ובריבוי התראות. זו הייתה המשימה הכי מאתגרת בקו. השילוב של תנאי מזג האוויר החם, רכבים ממוגנים ולא

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

סמ"ר כהן מתן ניסים ז"ל

ממוזגים, יחד עם שנים-עשר לוחמים מותשים שנדרשים לשמור על מתח מבצעי במשך שתיים-עשרה שעות, זהו שילוב לא פשוט כלל למפקד מחלקה ובטח לסמל. באחת הפעמים יזמתי תרגיל שמדמה אירוע מורכב ובו חדרו מחבלים לשטחנו. זה היה תרגיל לילי מאתגר, שכלל שילוב של כוחות שריון ותצפיות וכו'. בסך הכול התמודדת עם האתגר, והכוח תחת פיקודך עמד במשימה כנדרש. בסיום התרגיל התאספנו לסיכום בנוכחות החיילים ואתה פתחת ואמרת באומץ: 'אני חושב שהתרגיל היה לא טוב, התפקוד של הכוח היה לא טוב בגללי, אני כמפקד הייתי צריך...' ומנית כמה טעויות שלדעתך היה נכון לעשות אחרת. התרשמתי מהיורש ומהאומץ הפיקודי. מעטים המפקדים העומדים מול חייליהם ואומרים: 'טעיתי' ... לא חסכת מעצמך ביקורת, ולעתים אפילו יותר מדי. זיכרון זה מאיר את השקט והמסירות שאפיינו אותך.

ביום שמתן התחיל בתפקידו כסמל המחלקה נמצאו גופות הנערים החטופים, והאירועים הביטחוניים הובילו למבצע "צוק איתן". מתן לחם במבצע במשך שישה שבועות רצופים, ללא חופשה. גם כשניתנה לו האפשרות להישאר בעורף, כי באותה תקופה עבר ניתוח להסרת פצע שהזדהם, הוא התעקש לפעול בשטח עם חייליו. המ"פ הציע לו לנוח ולנצל את הגימ"לים שנתנו הרופאים – כמו כן, ממילא לא כולם יכלו להיכנס ללחימה בשלב הראשון – אך מתן סירב בנחישות ושב ללחימה למרות חום גבוה, סבל רב ופצע שדורש טיפול וסביבה סטרילית. "תגובתך הייתה חדה ונחרצת", סיפר המ"פ, "אין מצב שחיילים שלי ייכנסו ואני אשאר בחוף". התעקשת ... בליבי אמרתי לעצמי שהתעקשותך זו תהווה דוגמה לחייליך, תלמד אותם כיצד אפשר להתמודד עם קושי. ואכן, בסוף נכנסת יחד עימם בגבורה ובלי חשש מסיכון החיים הכרוך בכניסה ללחימה. היה ברור לך שלא יהיו לך התנאים לטיפול בעצמך, אך שמת הכול בצד ונכנסת פנימה. לאורך המבצע אפשר היה לראות על פניך את הסבל והכאב שאתה נושא עימך, אך לא התלוננת ולו פעם אחת. סבלת בשקט.

בכל תקופת שירותו הצבאי, במשך שנתיים, מתן נלחם והתגבר על הקושי האישי, לא לקח יום חופשה או יום מחלה ולא עלה בדעתו להישאר בבית ולנוח מפציעה. לאחר מבצע "צוק איתן" מתן חזר הביתה, לאחר שבע שבתות שלא ביקר בבית. עבור ששת אחייניו – ענבר, אופק, יעל, דניאל, הילה ואורי – מתן היה גיבור אמיתי. הם קיבלו אותו בתרועות שמחה ושרו בקצב אחיד "מתן הגיבור"...

הוריו ואחיו ציפו לו בהתרגשות, באהבה ובגאווה. אימו תיארה את תגובתו לחום שהרעיפו עליו: "בשקט שלך ובמבוכה, הגבת בחיוך ומבט מושפל והקטנת כל מחווה, והמעטת מערך השליחות ומגודל המשימה שבה השתתפת, השלת מעליך את בגדי המלחמה והצטנפת אל תוך עצמך בסלון, בפינת הספה. ... הגעת הביתה עם ציוד מאובק והשקט שלך היה זועק במיוחד, המילים היו כבדות עליך וכל פעולה לוותה באנחה."

בשלושת השבועות שלאחר מבצע "צוק איתן" שירת בכיסופים. הוא ניסה בכל כוחותיו להסתיר מחייליו את הקושי והדכדוך שאפפו אותו, ובוודאי ממפקדיו. מתן החמיר עם עצמו ותהה איך יוכל להישיר מבט לחייליו ולהיות שם בשבילם במצבו. העיסוק במחשבות על עצמו והיותו שקוע בקושי אישי נדמה לו כטעות, הרי עליו לחשוב על החיילים שלו ועל מצוקותיהם. מחשבות שליליות הסיחו את דעתו והקשו עליו לתפקד, אבל הוא לא אפשר לבני משפחתו להתקרב, התקשה לשתף, לחשוף חולשה ולבקש עזרה. אף נמנע מלבקש ימי

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

סמ"ר כהן מתן ניסים ז"ל

חופשה כדי להירגע בבית ולאסוף כוחות. במילים ספורות ומדודות הביע את כאבו. הוא הרגיש שאינו מבצע את תפקידו בשלמות, שהוא מאכזב את החיילים ואת המפקדים. משפחתו המודאגת לא שיתפה גורמים בצבא כי מתן התנגד לכך. נותר רק לחזק ולעודד, לדבר, לשמור על קשר באמצעות הודעות ולבקרו בבסיס בכיסופים.

"אלו היו ימים מייסרים בעבורך", סיפרה אימו, "הבטחת לכולם שזה משבר ויעבור לך, אבל סערת הנפש הייתה קשה ומעבר לכוחותיך. השתדלתי לגעת בנימי נפשך, להגיע אליך באמצעות המילים. המילים היו החוט המקשר בינינו בכל מצב." אימו סיפרה שגם בעבר, בכל ימי ההולדת שלו, נהגה לכתוב לו ברכות, והוסיפה דברי חיזוק ועידוד: "לקחת את המכתב והסתגרת להתעמק במילים. ורק ממבט בעיניך הבנתי שהמילים נוגעות בך. אבל אתה אמרת 'תודה, אמא' בשקט, בלי קול, אפילו במבוכה. ... מאז שנות ילדותך נפשי תמיד קשורה בנפשך. תמיד נגעה לליבי הנפש הרגישה שלך וכאבתי כשכאב לך ובכייתי כשהיה לך רע ודאגתי לך בכל שלב. והגנתי עליך בכל מצב. ... השתדלנו לפני החג לחזק ולהוסיף כוח, לרכך את התחושות הקשות שליוו אותך. אביה סיפר לי בהתרגשות שדיבר איתך והיית אופטימי ואפילו חיזקת אותו וגם נתת לו עצות להמשך."

אחרי שני ימי חג ראש השנה ושבת – ברצף, בכיסופים שבגבול עזה, תוך כדי משימות תובעניות, מתן נקלע למצוקה נפשית עמוקה ממה ששיערו הוריו, וכוחותיו לא עמדו לו. השלמות שדרש מעצמו הכריעה אותו, וכשהרגיש שאכזב את כולם, סיים את חייו. מבחינת משפחתו הוא נפל בקרב.

סמל ראשון מתן כהן נפל בעת שירותו ביום ג' בתשרי תשע"ה (27.9.2014). בן עשרים ואחת היה בנפלו. הוא הובא למנוחות בבית העלמין הצבאי בהר הרצל, ירושלים. הותיר הורים, חמש אחיות ואח.

על מצבתו של מתן חרטה המשפחה כיתוב אישי: "נשא בחובו עולם ומלואו. הגעגוע אינסופי, לעולם לא יעזוב."

יובל אחותו הקטנה כתבה לזכרו: "אם תראו אותו / גבר גבוה ושחום / עם עיניים חומות / ולב שברגשות טעון, / וחיוך קטן וביישן / שבקצהו סיגריה שמעלה עשן. / אם תראו אותו / גבר כזה יפה / עם כומתה סגולה בכתף / ומדים בצבעי זית / תיק גדול על גבו / רובה מאיים בצד גופו / ופניו פונות לכיוון הבית. / אם תראו אותו / גבר כזה חייני / תגידו לו שאני יושבת / יושבת ומחכה בביתו הזמני / בית בלי קירות ותקרה / בית בלי מטבח וסיר בכירה / בית כזה שמלא באינספור מיטות / ועליהן אותיות כתומות חרוטות. / אם תראו אותו / גבר כזה שחכם במבטו / תגידו לו שיבוא לבית שלו / וישבור את המיטה / עליה חרוט שמו / נקבור יחד את האבנים ואת הנרות / נשכח מהתקופה הזו ומכל הצרות / נתחיל תקופה חדשה, תקופה אחרת / רק תקראו לו שייכנס שוב בדלת."

אביחי סגרון בן דודו כתב ביום הזיכרון לחללי צה"ל, את זיכרונותיו תחת הכותרת "במסע ומתן": "אצלנו במשפחה בן דוד זה אח ואתה היית אחי הקטן ... אהבתי אליך היא כמו אהבתי אל אחי. ... לעולם לא אשכח את מבטך המלא בסוד, את אישיותך המסקרנת, את דמותך הביישנית והמרתקת, את פניך היפות ואת שמך שלימד אותנו שאתה המתנה הכי מיוחדת שקיבלנו לזמן כל כך קצר מבורא עולם."

ביום השנה למבצע "צוק איתן" כתב שמעון נתנאל, המ"פ של מתן: "יש בנים שהלכו בעת מילוי תפקידם בסערת הקרב, ויש שהלכו בסערת הנפש בימים שאחרי הקרב."

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

סמ"ר כהן מתן ניסים ז"ל

מפקד המחלקה שלומי מארק נפרד ממתן ואמר: "ילד מיוחד, בולט בטוב ליבך. שקט, לא מדבר, אבל מורגש בכל דבר. זכיתי להכיר אותך תקופה כל כך יפה. ראיתי איך גדלת ללוחם ומפקד... זהו מתן? כך היו שואלים, ואתה בשתיקתך, הרבה מעבר למילים ... כל כך הרבה פוטנציאל, כל כך הרבה ביקורת עצמית. דרשת מעצמך מה שאיש לא מסוגל, דרשת שלמות, לא הסתפקת בפחות. תודה לך, ריבונו של עולם, על שזכיתי לפקד על מתן, ללמוד כל כך הרבה מידות וענווה, לוחם צדק, איש של אמת, לא מסוגל לסבול שקר או צביעות, חי בדרכו בלי מקום לויתורים."

אור טוויג, מפקדו בטירונות, היה גאה בו: "סחפת אחריו בשקט שלך את כולם ותמיד הייתה בך הגאווה להיות ישראלי ולתרום למדינה, אהבת הארץ ואהבה לחברים, תמיד לחשוב על כולם. ... תמיד אמרתי: 'תהיו כמו מתן, קחו דוגמה ממנו', חייל תותח שתמיד הולך קדימה ושואף להגיע כמה שיותר רחוק."

"לאחר מותו סיפרו חייליו על מפקד אהוב, מוערך ונערץ; על הכוח והמוטיבציה שהחדיר בהם בשיחות, על אהבת הארץ והמשמעות העצומה והחשובה לשרת את המדינה. הוא סחף את חייליו להאמין בכל דבר שהם עושים ולהתכוון במעשיהם, להיות שליחים נאמנים לעם. "עזרת לנו", כתבו כמה מהם, "כשהיינו צריכים אותך היית איתנו", "תמיד ידעת לתת את העצה הטובה ביותר", "אני מתגעגע לחצי חיוך שלך ... היית מפקד וחבר גדול."